



# Wywiad numeru



Zapraszamy do przeczytania wywiadu z panią **Martą Chrzastek**, która od września uczy muzyki uczniów z klas IV-VII oraz pracuje w szkolnej świetlicy.

- Kiedy zaczęła się Pani przygoda z muzyką?
- **Moja przygoda z muzyką rozpoczęła się już we wczesnym dzieciństwie. Śpiewam, odkąd pamiętam. W pierwszym w życiu konkursie wzięłam udział jako sześciolatka, śpiewałam wtedy kolędę „Nie było miejsca dla Ciebie”.**
- Czy uczęszczała Pani do szkoły muzycznej, a jeśli tak, czy była to nauka śpiewu, czy gry na instrumencie muzycznym?
- **Ukończyłam Państwową Szkołę Muzyczną pierwszego stopnia w Kolbuszowej w klasie gitary. W liceum chodziłam do Centrum Sztuki Wokalnej w Rzeszowie, a jako studentka – do Klubu Wojskowego 21 BSP, aby kształcić się wokalnie. Chciałam być wszechstronna.**
- Czy występuje lub występowała Pani w jakimś zespole muzycznym, jeśli tak, to w jakim?
- **Właściwie od siódmego roku życia byłam związana z różnymi zespołami. W szkole podstawowej i gimnazjum należałam do czteroosobowej grupy dziewcząt, z którymi często jeździłam na konkursy, nierzadko przywożąc nagrody. Akompaniowałam na gitarze i wymyślałam drugie głosy. W Centrum Sztuki Wokalnej śpiewałam w kwartecie Mocchiatoo, a w Klubie Wojskowym – w zespole Presto. Bardzo miło wspominam działalność z dziewczynami i wspólne wyjazdy.**
- Jakiej muzyki lubi Pani słuchać i dlaczego? Jaki jest Pani ulubiony zespół muzyczny?
- **Lubię słuchać każdego gatunku muzyki oprócz disco-polo 😊. Ciężko jest mi wybrać ulubionego wykonawcę, więc wyróżnię kilku: John Mayer, Mac Miller, Ariana Grande, Martin Garrix, Coldplay.**
- Czy podoba się Pani praca w naszej szkole? Co by ewentualnie Pani zmieniła?
- **Jest to mój początek. Myślę, że na to pytanie będę mogła odpowiedzieć w czerwcu 😊.**
- Bardzo dziękuję za wywiad i życzę Pani powodzenia w pracy zawodowej oraz szczęścia w życiu osobistym.
- **Dziękuję 😊.**

Wywiad przeprowadził Adrian Wróbel, VII

## Warto przeczytać!

### WYPRAWA WOJENNA ALKA

#### Wstęp

Rzeczpospolita. Niby wspaniała, niby potężna.....a jednak nie .... Polska w XVII w. traci ponad jedną czwartą swojego terytorium, a sąsiedzi najeżdżają ze wszystkich stron.

Właśnie w takich czasach przyszło żyć Aleksandrowi. Pochodził z ubogiej szlacheckiej rodziny. Z zazdrością patrzył na bogate magnackie rody. „Wszystko mają, wszystko mogą” – tak właśnie myślał. Jednak wiedział, że w życiu najważniejsza jest cnota, waleczność ducha i patriotyzm. Wszystkie wymienione zalety posiadał jego największy idol - Stefan Czarniecki. Podążając śladami bohatera, Alek wstąpił do wojska polskiego, by pomóc żołnierzom w walce ze Szwedami. Mógłby w ten sposób zaimponować Czarnieckiemu i magnaterii. Do wojska zgłosił się późną jesienią, a na swoją pierwszą wyprawę wyruszył w grudniu. Swoim dowódcom zadawał dużo pytań o metody walki, dowodzenie wojskiem itp. Natomiast nauczyciele dostrzegli w chłopaku inteligencję i smykałkę do walki.

Pewnego dnia, kiedy wszyscy jeszcze spali, wyszedł z obozu, by zobaczyć pierwszy grudniowy śnieg. Cała ziemia była pokryta białą, puszystą kołderką. Kiedy tak się wpatrywał, nie zauważył, że podchodzi do niego jeden z oficerów:

- Ciesz się tym widokiem póki możesz, za kilka dni to wszystko zamieni się w wielką kałużę błota i krwi...

(Ciąg dalszy w kolejnym numerze)

Miron Mirosław, VII

# Wybieramy PATRONA SZKOŁY

**Drodzy Czytelnicy! W najnowszym numerze gazetki zamieszczamy krótkie sylwetki kandydatów na Patrona naszej szkoły. Propozycje osób i organizacji zostały zgłoszone w ubiegłym roku szkolnym przez uczniów i nauczycieli. W bieżącym roku szkolnym dokonamy spośród nich wyboru Patrona.**

## **Leopold Lis-Kula**

Leopold Lis-Kula urodził się 11 listopada 1896 roku w Kosinie pod Łańcutem. Był uczniem II Gimnazjum Państwowego w Rzeszowie. W 1911 roku z kolegami założył w Olszynkach nad Wisłokiem tajne stowarzyszenie z myślą przygotowania się do walki o wolną Polskę. Wraz z zastępem „Lisów” poznawał w konspiracji tajniki walki podziemnej, ćwiczył szermierkę i musztrę. W 1912 roku wstąpił do organizującego się w Rzeszowie Związku Strzeleckiego, w którym przyjął pseudonim „Lis”. W roku 1913 komendant Związku Strzeleckiego w Rzeszowie zaproponował jego kandydaturę na swojego zastępcę. W Rzeszowie mało kto przypuszczał, że spokojny i nad wiek poważny, zaledwie szesnastoletni uczeń gimnazjum pełni w Związku Strzeleckim tak odpowiedzialną funkcję. Wybuchła pierwsza wojna światowa. 5 sierpnia 1914 roku na czele kompanii strzeleckiej Leopold Kula przybył do Krakowa. Osiemnastoletni Leopold wyróżnił się już w pierwszych walkach pod Kielcami, gdzie dowodził 2. kompanią V batalionu Legionów. Dowodził także w zwycięskich walkach m.in. pod Krzywopłotami i Łowczówkiem. W wieku 22 lat został pierwszym Komendantem POW w Kijowie. W Legionach Polskich rosła jego legenda. Był uzdolnionym dowódcą, niezwykle odważnym żołnierzem. W grudniu 1918 r. został awansowany do stopnia majora. Nocą z 6 na 7 marca 1919 roku przeprowadził na czele polskich żołnierzy atak na zajęte przez Ukraińców miasteczko Torczyn. Po jego zdobyciu został ciężko ranny i po kilku godzinach zmarł. Pośmiertnie awansowany do stopnia podpułkownika. 16 marca 1919 roku jego pogrzeb w Rzeszowie stał się wielką manifestacją patriotyczną. Pułkownik Leopold Lis-Kula został pochowany na cmentarzu Pobitno. W czasie uroczystości pogrzebowych na mogile złożono wieniec z napisem: „Memu dzielnemu chłopcu – Józef Piłsudski” .

## **Szare Szeregi**

W czasie II wojny światowej każda para rąk walczących w obronie ojczyzny miała wielkie znaczenie. Do akcji przystąpili także harcerze, którzy działali pod kryptonimem Szare Szeregi. Podstawową zasadą funkcjonowania Szarych Szeregów było hasło: „Dziś, jutro, pojutrze”. Zgodnie z jego założeniami brać harcerska brała na siebie odpowiedzialność za dziś ojczyzny (działanie w konspiracji, przygotowywanie powstania, jak najefektywniejsze nękanie okupantów), jej jutro (otwartą walkę, do której miało dojść, zgodnie z nadziejami polskiego Ruchu Oporu) oraz pojutrze (pracę i działanie dla dobra wolnej ojczyzny). Szare Szeregi odznaczały się doskonałą organizacją. Podzielono je na trzy grupy wiekowe, którym przydzielono odpowiednie zadania. Pierwszą grupą była „Zawisza” (12-14 lat), której członkowie najrzadziej brali udział w walkach, za to często służyli jako kurierzy lub pomoc medyczna. Uczęszczali także do tajnych szkół, gdzie zdobywali wiedzę. Druga grupa – Bojowe Szkoły – przyjmowała członków w wieku od 15 do 17 lat. Harcerze pełnili służbę w małym sabotażu. Akcja obejmowała pisanie haseł na murach, rozlepianie afiszy i nalepek, rozdawanie ulotek, podłączenie się do niemieckich megafonów, zrywanie hitlerowskich flag, usuwanie z wystaw i gablot niemieckich fotografii, itp.. Do najgłośniejszych akcji należy zdjęcie niemieckiej tablicy z pomnika Mikołaja Kopernika w Warszawie. Najstarsi harcerze (powyżej 18 lat) działali w Grupach Szturmowych, które wykonywały wiele akcji bojowych, np. wysadzanie mostów kolejowych, pociągów, odbijanie więźniów (akcja pod Arsenalem, akcja w Celestynowie), zamachy na funkcjonariuszy aparatu terroru. Wiele oddziałów Grup Szturmowych brało udział w walkach oddziałów Armii Krajowej. W powstaniu warszawskim bataliony „Zośka” i „Parasol” walczyły na Woli, Starówce i Czerniakowie, ponosząc straty sięgające 80%. Kompania „Rudy” batalionu „Zośka” została nazwana przez Komendanta Głównego AK najlepszą kompanią Armii Krajowej.

## **Irena Sendlerowa**

Irena Sendlerowa urodziła się 15 lutego 1910 r. w Warszawie. Jej ojciec był lekarzem, którego pacjentami było wielu ubogich Żydów. Irena spędzała czas wśród żydowskich rówieśników i nauczyła się porozumiewać w języku jidysz. „Wychowana byłam w duchu, że obojętna jest sprawa religii, narodu, przynależności do jakiejś rasy – ważny jest człowiek!” – pisała w swoim życiorysie. Od początku okupacji niemieckiej zaangażowała się w niesienie pomocy Żydom. Zorganizowała akcję przemykania dzieci żydowskich z warszawskiego getta. W październiku 1943 została aresztowana przez Gestapo, jednak organizacji „Żegota” udało się ją uwolnić. W czasie powstania warszawskiego była sanitariuszką w jednym z powstańczych punktów sanitarnych na Mokotowie. Po wojnie pracowała na rzecz dzieci, m.in. tworzyła domy sierot, powołała Ośrodek Opieki nad Matką i Dzieckiem - instytucję pomocy rodzinom bezrobotnym.

14 marca 2007 r. Senat RP przyjął uchwałę w sprawie uhonorowania działalności Ireny Sendlerowej w okresie II wojny światowej. 11 kwietnia 2007 r. Irena Sendlerowa odznaczona została przez polskie dzieci Orderem Uśmiechu. Powiedziała, że obok listu od Ojca Świętego Jana Pawła II i tytułu Sprawiedliwej Wśród Narodów Świata to Order Uśmiechu jest największym szczęściem, jakie ją spotkało. W latach 2007 i 2008 jej kandydatura została zgłoszona do Pokojowej Nagrody Nobla. Irena Sendlerowa Zmarła 12 maja 2008 w Warszawie.

## **ks. Jan Twardowski**

Jan Twardowski urodził się w Warszawie w 1915 roku. Jako poeta debiutował w 1937 roku. W czasie II wojny światowej działał w konspiracji, był żołnierzem Armii Krajowej, walczył także w powstaniu warszawskim (został ranny). W 1945 roku wstąpił do Seminarium Duchowego i rozpoczął studia teologiczne na Uniwersytecie Warszawskim. W 1948 roku przyjął święcenia kapłańskie. Był katechetą w szkole specjalnej w Pruszkowie oraz w domu dziecka w Koszajcu. W 1973 roku ukazał się „Zeszyt w kratkę”, szczególnie ceniony przez rodziców i katechetów. Kolejne tomy Twardowskiego to: „Poezje wybrane” (1979), „Rachunek dla dorosłego” (1982), „Który stwarzasz jagody” (1984), „Nie przyszedłem pana nawracać” (1986). Ks. Jan Twardowski był laureatem wielu nagród literackich, np. nagrody PEN-Clubu, laureatem doktoratu honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego czy Orderu Ecce Homo. Z ważniejszych tomów poetyckich Jana Twardowskiego można wymienić jeszcze: „Sumienie ruszyło”, „Niecodziennik”, „Krzyżyk na drogę”, „Stare fotografie”, „Mimo wszystko”. Ksiądz Twardowski zmarł w 2006 roku, pochowano go w krypcie Panteonu Wielkich Polaków w Świątyni Opatrzności Bożej.

## **Wojciech Kilar**

Wojciech Kilar urodził się 17 lipca 1932 roku we Lwowie. Był jednym z najbardziej znanych i utytułowanych polskich pianistów i kompozytorów. Już jako dziecko uczył się gry na fortepianie. Naukę kontynuował w Rzeszowie, po wysiedleniu z Lwowa w 1946 roku. W kolejnych latach Wojciech Kilar uczył się w Państwowym Liceum Muzycznym w Krakowie oraz w Katowicach. Studia muzyczne ukończył z wyróżnieniem w 1955 roku. Pracował w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie. Zdobył też stypendium rządu francuskiego. Wojciech Kilar szybko zyskał sławę i uznanie w środowisku artystycznym. Piastował funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego Związku Kompozytorów Polskich. Muzyka Wojciecha Kilara w początkowym okresie jego kariery nawiązywała do europejskiego neoklasycyzmu. Lata sześćdziesiąte przyniosły współpracę z Krzysztofem Pendereckim i Henrykiem Mikołajem Góreckim. Następną dekada to powrót do korzeni i muzyki ludowej. Kilar napisał wtedy m.in. „Przygrywkę i kolędę” oraz „Bogurodzicę”. Prócz muzyki klasycznej kompozytor zajmował się muzyką filmową, która przyniosła mu niebywałą popularność. Kilar współpracował z najlepszymi polskimi i światowymi reżyserami: Andrzejem Wajdą, Krzysztofem Zanussi, Romanem Polańskim i Francisem Fordem Coppolą. Skomponował muzykę do ponad 130 filmów. Zmarł 29 grudnia 2013 w Katowicach. Wojciech Kilar jest laureatem wielu nagród muzycznych, nagrodzony został także Orderem Orła Białego oraz Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.



Internet – najpotężniejsze narzędzie XXI wieku. Sieć internetowa jest wszechobecna, nie ma granic i stale się rozrasta, korzystają z niej na co dzień miliardy ludzi na całym świecie.

Wirtualny świat daje możliwość korzystania z portali internetowych, zdobywania informacji, wysyłania e-maili, komunikowania się, robienia zakupów, a także odtwarzania wszelkiego rodzaju multimedialnych treści. Miliony artystów tworzą muzykę, grafikę, gry oraz filmy i wrzucają je do sieci, dzięki temu zdobywają wielu odbiorców, którzy śledzą ich twórczość. Popularność artystów internetowych jest porównywalna do popularności gwiazd telewizyjnych lub filmowych. Twórcy filmików – Vlogerzy - mają miliony subskrybentów oraz miliony wyświetleń swoich filmów.

Jednym z Vlogerów, o których chciałbym Wam napisać, jest Krzysztof Gonciarz. Jego twórczość związana jest z kulturą, sztuką oraz codziennym życiem Japonii, w której mieszka i pracuje od kilku lat. Z jego filmów można dowiedzieć się, jak zjeść poprawnie sushi, że narodowa potrawa z ryby Fugu może być śmiertelnie trująca, a także poznać architekturę, historię i życie zwykłych Japończyków. Dzięki swoim filmom Gonciarz stał się tak popularny, że w tym roku został zaproszony do stworzenia w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie multimedialnej wystawy TOKIO24, która - jak się okazało - przyciągnęła tysiące widzów z całej Polski i stała się najpopularniejszą wystawą w historii muzeum Manggha. Dzięki temu projektowi Krzysztof Gonciarz został przedstawiony następcy tronu cesarza Japonii księciu Akishino oraz jego małżonce księżnej Kiko.

Wraz z moimi rodzicami wybrałem się do Krakowa na tę wystawę. Składała ona się z kilku przestrzeni pełnych światła i barw, imitujących tętniące życie wielomilionowego Tokio. Jej głównym punktem był dwudziestominutowy film pokazujący życie miasta przez 24 godziny. Bardzo podobała mi się ta wystawa. W centrum Manggha zwiedziłem także inne stałe ekspozycje związane z Japonią oraz zjadłem pyszną japońską zupę. Na koniec wraz z moim bratem biegałem i bawiłem się w prawdziwym ogrodzie japońskim. Wszystkich zainteresowanych Japonią odsyłam na Vlog Krzysztofa Gonciarza dostępny na kanale YouTube.

W tej rubryce naszej szkolnej gazetki chciałbym przedstawić Wam ciekawych ludzi, interesujące Vlogi oraz kanały na YouTube, które zrobiły na mnie i na moich bliskich duże wrażenie. Do następnego razu!

Pozdrawiam, Adam Miąsik, IV

## 4 października – Światowy Dzień Zwierząt

Sowa jest średniego rozmiaru i żyje w lesie lub w parkach. Jej ciało jest pokryte szarymi piórami. Uszy są małe i postawione do góry. Ptak ma duży, czarny dziób. Sowy w dzień śpią, a w nocy polują. Żywią się małymi gryzoniami. Uważam, że sowy to bardzo ładne zwierzęta.



Maja Kondratko, IIIa

# W zdrowym ciele zdrowy duch!

## Jogging :) czyli trening na świeżym powietrzu

Jogging jest aktywnością fizyczną, która cieszy się dużą popularnością wśród osób w różnym wieku, a mimo to niektórzy wciąż nie wiedzą, czym jest jogging i czy warto go ćwiczyć.

**Jogging czyli bieganie rekreacyjne** – to wolny bieg, a także trucht z prędkością nieprzekraczającą 10 km/godz.

Jego głównym celem jest poprawa kondycji i wydajności organizmu przy stosunkowo niewielkim wysiłku.

**Zalety i efekty:** smukła sylwetka, lepsza kondycja, przyśpieszony metabolizm, odprężenie, relaks i napełnienie pozytywną energią, ruch na świeżym powietrzu.

### **Porady na temat uprawiania joggingu:**

**Zaczynamy przygodę:** Na dworze jest odpowiednia dla nas pogoda, mamy wolny czas, więc zakładamy strój i ruszamy truchtem na wybraną trasę. Należy pamiętać, aby przed rozpoczęciem ćwiczeń wykonać każdorazowo rozgrzewkę, a szczególnie ćwiczenia rozciągające.

**Jaki dystans – odległość, czyli mierzymy siły na zamiary:** W joggingu zaletą jest to, że sami decydujemy o długości i intensywności treningu. Warto na początku poznać swoje możliwości i zacząć od krótszych i mniej intensywnych dystansów. Należy przyzwyczajać organizm do aktywności fizycznej. Z czasem możemy stopniowo zwiększać naszą odległość.

**Częstotliwość aktywności:** Jogging uprawiamy optymalnie 3 do 4 razy w tygodniu, ponieważ mięśnie potrzebują czasu na regenerację.

**Strój do joggingu:** Odzież sportowa dla biegaczy powinna być z elastycznego i wytrzymałego materiału (spodnie, legginsy lub spodenki, koszulki, a na chłodniejsze dni – bluza lub kurtka). Kluczową kwestią są buty, które powinny mieć odpowiednią grubą, amortyzującą podeszwę.

**Przed podjęciem decyzji o bieganiu warto skonsultować się z lekarzem. Jeśli uzna, że nie ma przeciwwskazań – biegajmy - „joggingujmy” do woli.... :)**

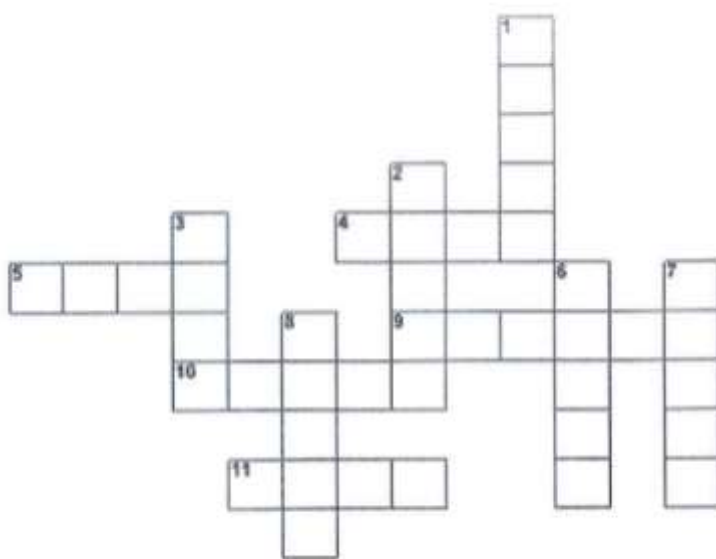
## KRZYŻÓWKA

### **Poziomo:**

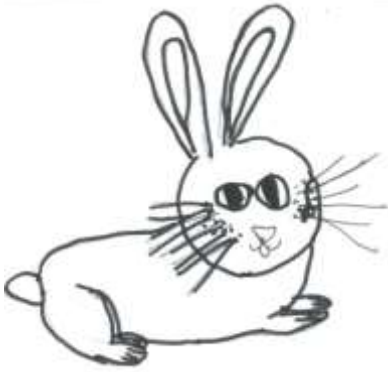
4. Olimpijskie lub w rowerze
5. Rozgrywany na boisku
9. Siedzą na trybunach
10. Droga wyścigu
11. Sport polegający na trafieniu kijem małej piłeczki do dołek

### **Pionowo:**

1. Rzeka lub klub sportowy
2. Używana do gry w badmintona
3. ... oszczepem lub dyskiem
6. Może być ręczna, nożna, wodna
7. Może być ziemny lub stołowy
8. Kamizelka ratunkowa



## 4 października – Światowy Dzień Zwierząt

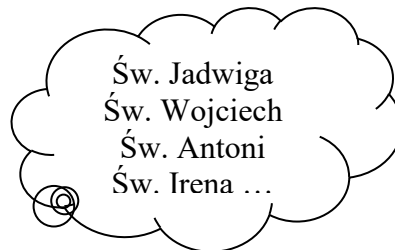


Zając jest małym zwierzęciem. Żyje na łąkach i w lasach, Ma puszyste, szarobrazowe futerko. Jego uszy są stojące i długie, a oczy brązowe i okrągłe. Ma malutki ogonek. Tylne łapy zająca są silne i wytrzymałe. Zając porusza się bardzo szybko. Żywi się roślinami. Zające porozumiewają się dzięki swoim nosom. Uważam, że zając to bardzo ładne zwierzę. W domu mam królika, który jest trochę podobny do zająca, ale ma mniejsze uszy.

Dominika Mazurek, IIIa

### Kącik religijny

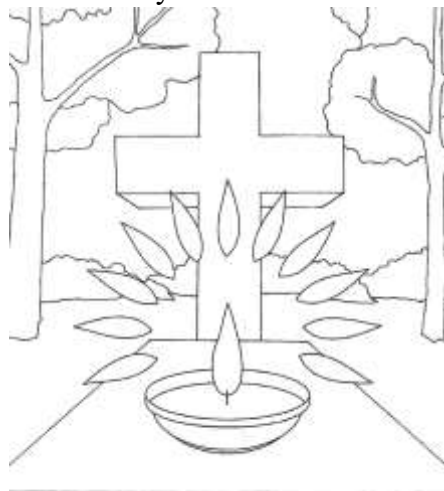
*Jezus kocha Ciebie dziś czy o tym wiesz??? Otwórz tylko serce swe i pozwól mu wejść. Jezus kocha Ciebie dziś, On kocha Cię. Zbliża się listopad – miesiąc zadumy i refleksji nad własnym życiem. Odwiedzamy groby naszych bliskich zmarłych z nadzieją, że tam po drugiej stronie cieszą się wiecznym szczęściem będąc już Świętymi.*



Jeśli jednak jest inaczej, mamy szansę pomóc zmarłym skrócić ten czas oczekiwania na niebo przez:

Dobre  
uczynki

Msze święte  
gregoriańskie



Wypominki

Modlitwę  
różańcową, drogę  
krzyżową

Odpust zupełny

Dla zyskania odpustu zupełnego trzeba spełnić następujące warunki:

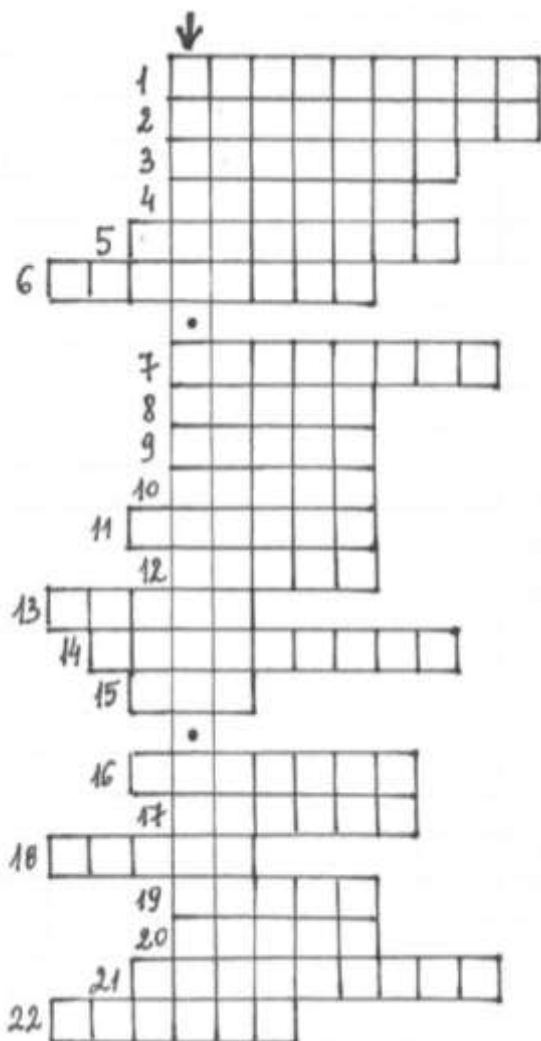
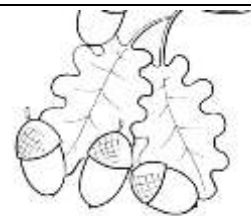
- Stan łaski uświęcającej (spowiedź)
- Komunia święta
- Wyzbycie się przywiązania do grzechu
- Modlitwa w intencjach Ojca św.
- Modlitwa na cmentarzu

Pamiętajcie, zmarli czekają na naszą pomoc.

**Zapraszam do tworzenia tej religijnej strony w naszej gazetce, czekam na ciekawe zadania, rebusy, krzyżówki itp.**

Anna Borowik, *katechetka*

# Wstrząs mózgu



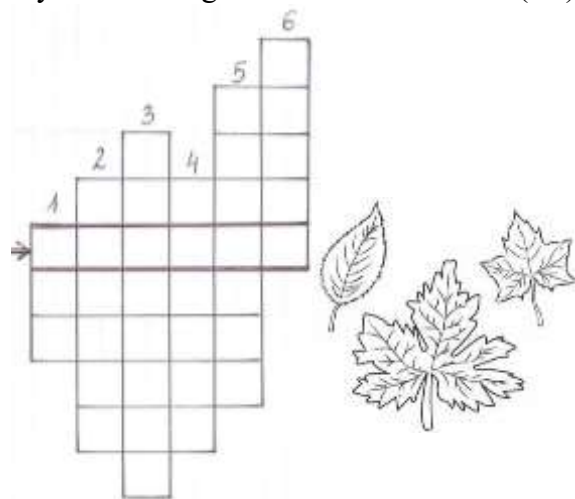
1. Pojazdy, które jeżdżą po ulicach, autostradach
2. Świat fauny
3. Wieczorny posiłek
4. Warzywo na mizerię
5. Sport uprawiany na basenie
6. Zdrowe – są w owocach i warzywach
7. Mieszka w ulu i robi miód
8. Pojazd jednośladowy z siodełkiem i kierownicą
9. Np. jabłka, gruszki, śliwki
10. ... Bałtyckie
11. Słodki, ale niezdrowy, czasem dodawany do herbaty
12. Robimy z nich jajecznicę
13. Owad, który tka sieć
14. Przetwarzanie surowców wtórnych (np. papieru, plastiku, szkła)
15. Mieszkają w nim dzikie zwierzęta
16. Podkreśla smak potraw, ma mocny zapach, dzieli się go na „zębki”.
17. Spadają z nich kolorowe liście
18. Tak nazywamy przejście dla pieszych
19. Posiłek jedzony w środku dnia
20. Czarny ptak, który głośno kracze
21. Fioletowe lub zielone owoce, rosną w kiściach
22. Jesz na nim posiłki

Przygotowały: Milena Legenc i Michalina Salach (Va)

Rozwiązania wpisz pionowo do krętek w diagramie krzyżówki.

1. Mnóstwo igieł ma na grzbiecie, jak go nazwiecie?
2. Chroni przed nim parasol
3. Brązowe, błyszczące, spadają z drzew
4. Kolorowe lecą z drzew
5. Wąska w lesie
6. Jesienią staje się coraz krótszy

Milena Legenc, Va



**dwumiesięcznik uczniów Szkoły Podstawowej nr 6 w Rzeszowie**

**TO I OWO**

Numer 186. przygotowali: Maja Kondratko, Aleksandra Krzych, Milena Legenc, Oliwia Leško, Dominika Mazurek, Adam Miąsik, Miron Mirosław, Michalina Salach, Maja Szykuła, Adrian Wróbel,

Weronika Wróbel

Opiekun redakcji: Elżbieta Szara

Nakład: 70 egzemplarzy

Gazetka bezpłatna